

og det ærede Medlem ved jo fuldt vel, at hans Forsøg nu paa at vende tilbage til Spor, som alle Partier i denne Sal ere enedes om at forlade, i Virkeligheden er et Forsøg paa at faa denne Sag begravet, hverken mere eller mindre. Jeg mener ikke, at det er hans Hensigt, men han maa kunne indse, at det maa blive Følgen. Saaledes er altsaa det ærede Medlems Interesse for denne Sag.

Naar det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds udtalte, at det var os og ikke Regeringen, der ved Arbejdet i Udvalget havde fremsat et samlende Forslag, maa jeg dog fremhæve, at det samlende Forslag ikke er kommet til Stede uden Medvirken fra Regeringens Side. Det er jo en Selvfølge, at Flertallet ikke i Udvalget er gaaet med til noget, hvortil det ikke havde Regeringens Tilslutning, og dersom dette Forslag er en Imødekommen overfor Byinteresserne og overfor de forskellige Mindretal i denne Sal, er det en Imødekommen, for hvilken de Herrer skyldte ikke blot Udvalgets Flertal men ogsaa dette Lands Regering deres Tak.

Hvad det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds i Slutningen af sit Foredrag, idet han vendte sig mod Regeringen, udtalte om, hvad den havde at gøre med Landstinget, er det ikke min Sag at komme ind paa, men naar han i denne Forbindelse talte om den strandede kommunale Valgret, maa jeg tage et vist Forbehold overfor den Udtalelse. Den Sag er ikke strandet, fordi den ikke bliver gennemført i den første Valgperiode, i hvilken den fra Regeringens Side føres frem. Selv om man kun vil tillægge Landstinget her i Landet den samme Betydning som det engelske Overhus, vil jeg gøre opmærksom paa, at det engelske Overhus har Lov til at standse en Sag, indtil Folkets Stemme om den Sag er hørt, og hvad et æret Medlem af det høje Landsting siger (*Borgbjerg*: Det var mærkeligt at sige det her ved 3die Behandling, det er en rar Taktik!) Jeg taler her om saadanne principielle Spørgsmaal som den kommunale Valgret, og hvis det ærede Medlem kender til engelske politiske Forhold, vil han vide, at et Forslag af den Betydning, hvor det gælder om de store Principper, har Overhuset i England Lov til at standse. (Afbrydelse af *Zahle*). Det har ikke noget med den Sag at gøre. (*Zahle*: Hvorfor taler De da om den?) Fordi det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds talte om den strandede kommunale Valgret. (Afbrydelse). Det er . . .

Formanden: Jeg beder det ærede Medlem ikke tage Hensyn til Afbrydelser.

Ordføreren (*Sveistrup*): Det er min Anledning og Berettigelse til at udtale mig om denne Sag.

Nu skal jeg atter vende mig til det ærede Medlem for Københavns Amts 1ste Valgkreds (Ellinger), og jeg vil da sige, at Indholdet af hans Udtalelser er i Virkeligheden det, at hans Parti vil gaa de Veje, der i denne Sag ikke ere fremkommelige. Det antyder forskellige Veje, som det maatte være villigt til at gaa, men den Vej, vi bleve enige om at gaa i Foraaret, vil man ikke gaa nu. Thi dersom det Tilbud, Højre gav i Foraaret om at følge Regeringen paa Grundlovsforandringens Vej, kun betød, at saa vilde man rykke frem med Forholdstalsvalgmaaden og gøre dens Gennemførelse til Betingelse for sin Tiltræden, er det fuldt berettiget at sige, at det er en Omgaaelse af Sagen. Det er berettiget, hvad der er udtalt af Flertallet, at det nu at føre dette store Spørgsmaal om Forholdstalsvalgmaaden ind i Debatten for at standse Grundlovsændringen er, om end ikke formelt saadog reelt at gaa ud over de Grænser, som der maa være for en Grundlovsforandring, der kun omfatter Grundlovens § 32.

Saa siger det ærede Medlem: Ja, men man kan altid kræve en anden Paragraf ændret. Han vilde dermed udtrykke, at det er vilkaarligt, at vi sige: Indførelse af Forholdstalsvalgmaaden maa naturlig medføre Forhandling om mange andre Ting i Grundloven. Men det er jo ikke en Sag, som er bleven henkastet uden Begrundelse. Denne Sag er bleven begrundet dels fra Konseilspræsidenten og dels fra Ordførerens Side. Konseilspræsidentens Begrundelse gik navnlig ud paa, at naar man har Tokammerssystem, supplere de to Ting hinanden, og det ene Tings Ensidighed kan man ikke forandre med Rette uden ogsaa at gribe ind i det andet Tings. Det ærede Medlem synes ikke at forstaa, hvad det vil sige, at de to Ting med den nuværende Valgmaade supplere hinanden. Det er i Virkeligheden Tilfældet, at hans Parti har nogen Føje til at beklage sig over Folketingets Sammensætning, dersom dette skulde være Folkets eneste Repræsentation. Thi de brede Lag, de nederste Lag i Samfundet, ere de talrigste, og disse nederste, brede Lag ville i enhver Kres være dem, der kunne sætte Valget igennem. Paa den Maade kunne altsaa de Partier, der bygge paa de brede Lag, gøre sig